

Saulėta, dieną 80° naktį 60.

Saulė teka 5:18, 1

521-02-2

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ce 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 28 d., 1974 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Kaina 15c

152

KREMLIUS PALEIDO GENEROLA GRIGORENKA

PATS BREŽNEVAS SUTIKO SVEČIUS

MASKVA. — Kai 1972 m. prezidentas Nixonas atvyko į Maskvą, aerodrome jį pasitiko valstybės galva Podgornas ir vyriausybės premjeras Kosyginas, Brežnevas, galingiausias sovietų vadas, laukė svečio Kremliuje, nes jis valstybėje neturi jokio oficialaus titulo ar pareigų. Tada buvo laikomasi vadinamojo protokolo. Vakar Nixoną pasitiko pats Brežnevas. Grojo kariniai brkestrai ir, plevėsavo Amerikos ir Sovietų Sąjungos vėliavos. Pravda paskelbė apie Nixoną gražų straipsnį, įsidėjo jo fotografiją.

Pirmadienį prezidentas Nixonas bus nuvežtas į Minską, Baltgudijos sostinę, kuriai sovietų valdžia paskyrė "miesto-herojaus" titulą dėl Minsko atkaklios kovos prieš nacių Vokietijos kariuomenę.

Iš straipsnių sovietų spaudoje ir pareigūnų pareiškimų, atrodo, kad Sovietų Sąjungai santykių pagerinimas yra reikalingas tik dėl prekybos santykių išplėtimo. Garri Tabacknik, buvęs sovietų pilietis, dabar išleistas ir gyvena Amerikoje, parašė New York Times, kad 1972 m. prezidento vizitą Maskvos inteligentai vadino "Didžiojo Knikse" (nusilenkimu, kniksu, reveransu). Derius buvęs toks blogas, kad Kremliaus vadai buvo priversti pagarbinti Amerikos prezidentą. Po milžiniškos jėgų suštos, Amerikos žmonės gali dabar didžiulius, kad politiniai Rusijos kaliniai valgo amerikiečių duoną. Šiaip, niekas nepasikeitė, rašo Tabacknikas.

Kongreso narys Ben Blackburn, respublikonas iš Georgijos, kad per 12 metų sovietai bandė nusipirkti Amerikoje rutulinių gulių, kurie reikalingi jų daugialgių raketų vairavimui įrengimams. Pentagonas ilgą laiką priešinosi šių gulių pardavimui, tačiau 1972 m. rusai gulių gavo iš Bryant-Chucking Grinding Co. Vermonte. Visi sovietų tankai, visi šarvuotieji riedai ant Vakaruose pirktų gulių.

Kompiuteriai ūrį sovietams labai svarbi prekė. Maskva derisi dėl lėktuvų trafiko kontrolės kompiuterių. Amerikos IBM konkuruoja su prancūzų bendrove, kam pavyks paruoti tuos kompiuterius, nors jie lygiai gali būti naudojami ir sovietų karinės aviacijos planavimui. Mašinos, kurios gamina traktorių, gali gaminti ir tankus, staklės, naudojamos sunkvežimių fabrike, gali būti naudojamos ir šarvuotųjų fabriko. Vakarų technologija sustiprins Kremliaus diktatūrą iki tokio laipsnio, kad rusams jokios "detantes" nebereikės.

Italų darbininkai nerimauja

ROMA. — Ketvirtadienį Italijoje streikavo 1,7 mil. žemės ūkio darbininkų. Trečiadienį ūkininkai demonstravo miestų gatvėse su traktoriais, protestuodami prieš vyriausybės ekonominę politiką. Darbo unių centrai, paremdami ūkininkus, paskelbė įsakymą visiems unių nariams keturioms valandoms sustabdyti darbą.

Atrodo, kad vyriausybės planai suvaržyti kreditą ir sumažinti importus atsimuš į kietą darbininkijos pasipriešinimą. Premjeras Rumoras vakar turėjo tartis su unių federacijų, kurių yra trys, vadais, kad jie paremtų valdžios taupymo programą.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Valdžios investigacija parodė, kad neseniai subankrutavusi naftos gretimė bendrovė Home-Stake Production Co. buvo prieglauda turtingiems žmonėms, kurie nerodė mokėti pajamų mokesčių. Jie investuodavo nemažas sumas į tą bendrovę ir nurašydavo nuostolius". Wall Street Journal paskelbė, kad investavusių tarpe yra aktoriai: Liza Minnelli, Candice Bergen, madų karalius Oleg Cassini, senatorius Jacob Javits, sen. Ernest Hollings ir daug kitų. Dabar paaiškėjo, kad Home-Stake buvo apgavikai, nusinešę apie 100 mil. investuotų pinigų.

MASKVA. — Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ziegleris pareiškė, kad prezidento kairioji koja vis dar patinusi, bet neskauda. Prezidentą kasdien apžiūri vienas iš dviejų su juo į Maskvą nuvykusių gydytojų.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas pasiteiravo Egipto vyriausybės, ką ji mano daryti su aštuoniais palestinišiais, paleistais Sudano. Tie teroristų gaujos nariai nužudė pernai pavasarį tris diplomatus Sudane, jų tarpe du amerikiečius.

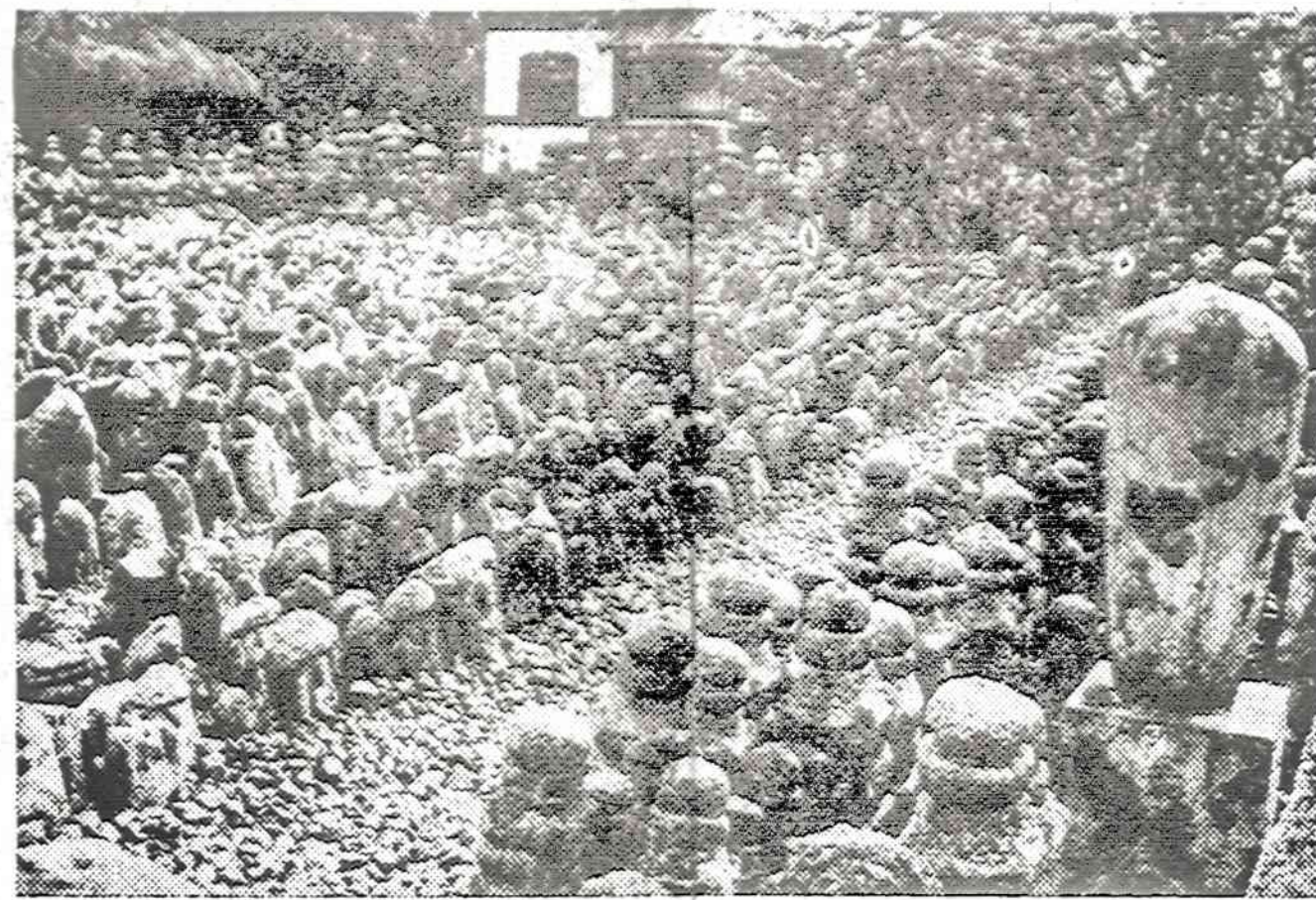
LONDONAS. — Britanijoje turi įvykti Socialistų Internacionalo suvažiavimas. Britų kariuomenė sustiprino sargybą apie didžiulius Londono aerodromus, nes gauta žinių, kad arabų teroristai ruošiasi puolimui. Tarp dalyvių konferencijoje laukiamas ir Izraelio premjeras Yitzhak Rabin.

MONTREALIS. — Kanada paskelbė, kad ji parduoda komunistinei Kinijai 74,6 milijonus bušelių kviečių už 350 mil. dol.

WASHINGTONAS. — Kalėjime bausmę už Watergate prašėngimus jau atlikusio Egil Krogh žmona parašė McCall žurnale, jog jos vyras galvojo, kad įsilaužimas į Ellsbergo gydytojų kabinetą buvo valstybės saugumo veiksmas. Jis pasakė: "Valstybė, kuri paleidžia toki, kaip Ellsbergą laisvą, o mane teisia, negali būti visai bloga".

FORT WORTH. — Dėl savo teisių kovoja moterys, indėnai, negrai, portarikiečiai. Dabar 29 metų Danny McCoy steigia "Ug-les unlimited" organizaciją, kuri kovotų už negražių žmonių teises. Jis sako, kad biznio bendrovės nesamdo negražių žmonių, reikalaujamos gražių veidų, proporcingų figūrų. Kur tada turi pasidėti visi tie, kurių figūros ar veidai nėra gražūs, klausia steigėjas.

BONA. — Jugoslavijos prezidentas Tito V. Vokietijoje susitiko su jugoslavais darbininkais ir priminė jiems, kad jis pats dirbo Vokietijoje 1912 metais. Jis tuo metu manė emigruoti į Ameriką. "Šiandien būčiau jau buvęs milijonierius", pasakė Tito.

Japonijos Nembutsuji šventyklos kieme yra 7,900 Budos stovylių, kurias prieš 20 metų japonų kaimuose surinko vienas budistas vienuolis.

LIBANAS ATMETĖ EGIPTO PARAMĄ

BEIRUTAS. — Libano vyriausybė pergyvena įtemptas dienas, belaukdama Izraelio keršto. Niekas nežino, kokia forma jis ateis, tačiau niekas neabejoja, kad Izraelis darys ką nors dėl paskutinio teroristų puolimo kurortiniame Naharyia mieste, kur žuvo moteris, du vaikai ir vienas kareivis, Libano vyriausybė padėjo Egiptui, tačiau atmetė jo pasiūlymą atsiųsti aviacijos lėktuvų ginti Libano nuo Izraelio.

Pirmadienį Kaire prasidės arabų gynybos ir užsienio reikalų ministrų konferencija, kurioje bus svarstomi ir Libano gynybos klausimai. Spaudoje Libane pasirodė žinios, kad Izraelis gali okupuoti pietinį Libano galą. Kai kuriose stovyklose palestiničiai išsikranto į miestus, bijodami lėktuvų puolimų.

Izraelio štabo viršininkas generolas Gur pareiškė vakar, kad šiuo metu Libane nėra karo lauko, tačiau, jei ten bus svertimų lėktuvų ar priešlėktuvinių raketų, kurias Libanui siūlo Egiptas ir Sirija, tai tada Libanas virs karo lauku.

Kadangi Libano pusę gyventojai yra krikščionys ir jie nesiduria su susituokti Maskvoje su Sergeju Ignasovu, tačiau sovietų valdžia stato jį įvairias kliūtis. Diane jau dveji metai gyvena ir dirba Maskvoje kaip vertėja, stiliaus redaktorė anglų kalba leidžiamam žurnale Moscow News. Ji įsimylėjo į 36 m. Ignasovą.

Kremlius trukdo merginai ištekti

MASKVA. — Čikagietė mergina Diane Nemec trečiadienį turėjo susituokti Maskvoje su Sergeju Ignasovu, tačiau sovietų valdžia stato jai įvairias kliūtis. Diane jau dveji metai gyvena ir dirba Maskvoje kaip vertėja, stiliaus redaktorė anglų kalba leidžiamam žurnale Moscow News. Ji įsimylėjo į 36 m. Ignasovą.

Pirmiausia ją atleido iš darbo ir neslėpė, kad otel, kad ji planuoja ištekti už ruso. Ignasovas buvo pašauktas mėnesiui į kariuomenę. Sugrįžęs Ignasovas tamsioje gatvėje buvo užpuoltas ir primuštas nepažįstamų vyrų. Kada pora nuėjo į metrikacijos įstaigą, jiems vedybos buvo atsakytos, nes tarnautojai pareiškė turį kitos moters pareiškimą, jog ji laukianti kūdikio iš Ignasovo. Pora norėjo pamatyti tą pareiškimą, sužinoti tos "moters" pavardę, bet įstaiga neparodė.

Čikagietė Nemec dar prieš prezidentui Nixonui atvykstant, kreipėsi į Baltuosius Rūmus, prašydama padėti jai ištekti už mylimo ruso, nes ir ji esanti nėščia.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Libano vyriausybė, nutarusi neprašyti kitų arabų valstybių karinės paramos prieš Izraelį, vieton jos, pasiūlys arabų lygos suvažiavime, kad naftos valstybės vėl pagrasintų naftos boikotu, jei Izraelis pultų Libaną.

Pakistano premjeras atvyko į Bengaliją pirmą kartą po tos valstybės atskilimo nuo Pakistano pabandyti susitaikinti ir užgydyti senas žaizdas.

Atlanto mieste įvyko negrų riaušės po 17 metų negro laisvės kovų. Policija suėmė 11 asmenų ir apkaltino negra pastorių riaušių kurstymu.

Buvęs Aliaskos senatorius Ernestas kongrese demokratas Ernest Gruening mirė nuo vėžio sulaukęs 87 metų. Jis pasireiškė, kaip vienas liberaliausių senatorių, daug kovojęs prieš paramą Pietų Vietnamui.

Buvęs Illinois gubernatorių Otto Kerner prašo teismo dovanoti jam bausmę. Jis nurodo, kad spalio mėn. mirė jo žmona, o jis pats turėjo gegužės mėn. širdies smūgį. Prie prašymo pridėta daktarų pažymėjime sakoma, kad Kerneris silpnos sveikatos, turįs nedidelę cukrinę ligą, silpną širdį ir daug kitų negalavimų. Panašų prašymą parašė ir su Kerneriu kartu nubaustas Theodore Izaacs.

Washingtono teismas renka priekusiąją komisiją, kuri klausysis Erlichmano ir kitų kaltinamųjų bylos.

NEW DELHI. — Indijos atominės energijos komisija paskelbė paneigimą, kad ji ruošia vandenilio bombos bandymą.

St. Cloud, Minn. Turbodinė bendrovė du mechanikai dirba prie dujų turbos. Iš nuotraukos galima susidaryti įspūdį, kad vyksta muštinys.

GIRDŽIU VISŲ MOTINŲ IR ŽMONŲ RAUDOJIMĄ, PASAKĖ GRIGORENKA

MASKVA. — Pjotr Grigorenko, užsieniuose pagarsėjęs sovietų valdžios kritikas, prezidento Nixono atvykimo išvakarėse buvo paleistas iš Stolbovaja, 35 mylios į pietus nuo Maskvos, psichiatrinės ligoninės. Šis paleidimas laikomas gestu Nixonui, kad Sovietų Sąjungoje gerbiama žmonių laisvė. Grigorenko buvo nuteistas 1959 m. gegužės mėnesį ir laikomas įvairiose kalėjimų ligoninėse. Tik pernai rudenį jis buvo perkeltas į Stolbovaja, kur turėjo lovą tarp 36 psichinių ligoninių.

Čilės valdžia vienose rankose

SANTIAGO. — Čilės karinėje valdžioje armijos vadas gen. Augusto Pinochet Ugarte pasiėmė valstybės ir tautos vado titulą. Tuo po karinio sukilimo jis valdė kartu su aviacijos vadu gen. Gustavo Leigh, laivyno vadu admiralo Jose Teribio Merino ir policijos viršininku gen. Cesar Mendoza. Generolas Pinochet net žadėjo, kad prezidento pareigas eis iš eilės kikevienas chuntos narys. Dabar jis nutarė vienas pasiimti vyriausią valdžią.

Gent. Pinochet įskilimas į "tautos vadus" paremtas ir armijos stiprumu. Čilės armijoje yra 40,000 vyrų, aviacijoje — 8,000, laivyno apie 14,000 ir policijoje — 25,000.

Stebėtojai neabejoja, kad šis chuntos narių Pinochet yra geriausias politikas. Idomu, kad jį vyriausiu štabo viršininku paskyrė dar socialistas prezidentas Allende, pasitikėdamas, kad Pinochet neeis kariuomenei sukilti. Paaiškėjo, kad pats vyriausias kariuomenės vadas sukilimui vadovavo ir prezidentą pašalino. Gen. Pinochet pažadėjo Čilėje visai išnaikinti marksizmą ir jam to tikslui siekti patogiau turint visą valdžią vienose rankose.

Musulmonai baigė konferenciją

KUALA LUMPUR. — Malajijoje pasibaigė penkias dienas trukusi musulmonų valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija, kuri atskirą rezoliuciją kreipėsi į Filipinus, reikalaujama sustabdyti musulmonų persekiojimą, nutraukti karo veiksmus prieš sukilėlius ir pradėti derybas su musulmonų vadais. Filipinų musulmonai turi gauti autonomines teises, sakoma komunikate.

Filipinus šioje konferencijoje bandė ginti Indonezija, kuri įrašė į rezoliuciją žodžius, kurie paneigia atskiros, nepriklausomos musulmonų valstybės reikalavimą. Įrašyta, kad musulmonai siekia "teisingo politinio sprendimo Filipinų tautinio suverenumo ir teritorinio nelyčiamumo ribose". Prieš šį sakinį priešinosi Malaizija ir Libija.

Pakistanui nepavyko prarasti griežtos rezoliucijos prieš Indiją. Pakistano ministras net bandė įrodinėti, kad Indija pasigamino atominę bombą su Izraelio pagalba. Kiti, žinodami, kad Indija su Izraeliu neturi diplomatinio ryšio ir jau senokai yra priešiška nusistatiusi Izraelio atžvilgiu, šitokiems Pakistanui įrodinėjimams nepatvirtino ir "Indijos rezoliuciją" gerokai sušvelnino.

Korespondentai, kurie sutiko Grigorenką po išleidimo, rašo, kad jis yra visiškai sveikas ir protingas. Jo žmona Zinaida papasakojo, kad jos vyras reguliariai ir pastoviai atmesdavo saugumo organų reikalavimus atsisakyti įstikininimų. Ligoninėse jis bandė išlaikyti sveiką, protą gimnastikuodamasis, tačiau baldžio mėnesį jis turėjo širdies smūgį, be to, jį kankina sena, kare įgyta, žaizda kojoje.

Grigorenko nėra paprastas sovietų pilietis. Jis buvo Raudonosios Armijos majoras generolas, apdovanotas Lenino ordinu ir dviem Raudonosios Vėliavos ordinais. Kada jis pradėjo kritikuoti valdžią už asmeninių rusų teisių laužymą, Grigorenka buvo pažemintas į eilinį, išmestas iš komunistų partijos ir uždarytas su bepročiais. Pirmą kartą jis kalėjo 15 mėnesių, tačiau tas nepakeitė jo kovingumo.

Grigorenka papasakojo korespondentams, kad jam ligoninės vadovybė tik 8 val. ryto pasakė, kad jis išleidžiamas. "Aš vis dar netikiu, kad aš laisvas". Man, rodos, kad kiekvieną minutę mano šeima išeis ir vizitas pasibaigs", kalbėjo sovietų iškankintas žmogus. Aš negaliu negirdėti ir lyg girdžiu Vladimiro Bukovskio motinos sielvartą, Leonido Pliušo žmonos verksmus, visų tų žmonių ir motinų, kurių artimieji laikomi kalėjimuose, kalbėjo vos išleistas Grigorenko. Bukovskis, kaip žinoma, buvo vienas pirmųjų, atkreipęs Vakarų spaudos dėmesį į sovietų psichiatrinį ligoninių naudojimą politiniams disidentams bausiti. Jis buvo nuteistas 12 metų kalėjimo ir ištėrimo.

Grigorenka atsispašė korespondentų, sakydamas, kad jis labai, labai išvargęs.

Futbolo varžybos

DUSSELDORFAS. — Pasaulio futbolo taurės varžybose V. Vokietija nugalėjo Jugoslaviją 2:0, Lenkija sumušė Švediją 1-0, Brazilija laimėjo prieš Rytų Vokietiją 1-0 ir Olandija suplikė Argentiją 4-0.

Argentinos komandos treneris Vladislav Cap pareiškė, kad, jo nuomone, jokia komanda šiuo metu negalėtų sušaukti olandų. Tai geriausia komanda, kurią man teko bet kada matyti, pareiškė treneris.

Spauda V. Vokietijoje patenkinta paskutiniu pasirodymu prieš Jugoslaviją. Herojum laikomas Paul Breitner, kuris įmušė pirmą įvartį jugoslavams. Jis turėjo vieną įvartį ir lošdamas prieš Čilę.

Breitneris save laiko Kinijos stiliaus revoliucionierium — ma-oistu. Futbolo mėgėjai kalba, kad nesvarbu, jog Breitneris — kairysis, kad tik jo dešinė koja veiktų.

Čilėje vyriausiu valstybės ir tautos vadu paskelbtas gen. Augusto Pinochet.

O GALĖTŲ BŪTI KITAIP

Mūsų tautos kančios ir nuostoliai nuolat verčia galvoti apie jų priežastis ir šaltinius.

Milžiniškas kaimynas — rusų tauta pasinėšė barbarų keblais, ir mes, mažieji jos kaimynai, pakliuvome po kojų. Rusiškąjo bolševizmo bjauri masinė, kartą užsukta, traško žmoniškumą be atodairos ir jausmo, gal būt, neprotiškai, nes revoliucijos sąlygotas brutalumas turėjo laiko išnykti. Nežmoniškumas yra pasidavęs bolševizmo prigimties dalim ir, greičiausia baigsis tik su juo pats.

O galėtų būti kitaip. Žmoniško teisingumo principai yra švaraus socializmo pagrindas ir yra jėga, kuri vis iš naujo traukia mases.

Laisvės, lygybės, brolybės šūkiai tebekartojami pasauly, nes jie atsako į žmonių ilgesį ir siekimus.

Deja, kaip koks prakeikimas, bolševikai to nepripažįsta, kaip jie nepripažįsta laisvės vystymosi bet kur kitur. Pasirinkę prievartos, smurto ir apgaulių gyvenimo būdą, visam kitam jie yra lyg akli. Tur būt, tai atitinka svarbius jų psichologijos elementus, gal paveldėtus iš mongoliškų hordų, gal iš kokių kitų tamsių žmogaus evoliucijos pakampių. Gitos ypatybės yra maras aukštesnės žmoniškos kultūros tautoms ir visai žmoniškai pažangai. Ironiška, kad komuniz-

mo nežmoniškumai yra viena didžiausių kliūčių jų pačių sistemos plėtrai.

Iš kitos pusės rusų tauta yra davusi ir giliausio žmoniškumo bei proto asmenybių. Abiejų kokybių žmonių ji turi ir šiandien. Toks Sacharovas spindi kaip mūsų laikų šventasis. Technologijos žvaigždė, nuostabi proto jėga, didvyriškas kovotojas už žmoniškumą žvėrių duobėj. Salzenicynas — literatūros milžinas, berybės drąsos ir pasiaukojimo žmogus.

Jei tokio būdo žmonės vadovautų Rusijai, ir mūsų tautos kelias būtų kitoks. Tačiau vargiai galima tikėtis, kad Brežnevovas ir jo kompanija pasuktų Rusijos vairą liberalėjimo ir žmoniškumo kryptim, kaip vis dėlto ji buvo pasukęs Chruščiovas, nežiūrint kokiais sumetimais.

Nepripažįstantys smurto krypties kietai spaudžiami, tačiau galinčių žibintai ir jie atstovauja geriausias Rusijos žmonių ypatybes. Bolševikai žiūri į juos, kaip į naivėlius, nesuprantančius kovos reikalavimų, paprastai vadina išdavikais, kapitalizmo tarnais, pasimetėliais, kaip mūsų laisvės kovos evoliucijos pakampių. Gitos ypatybės yra maras aukštesnės žmoniškos kultūros tautoms ir visai žmoniškai pažangai. Ironiška, kad komuniz-

Sena nuotrauka iš Balso veiklos. Vienoje grupinėje susitikimo Balso sekretorė Nora Gugienė (jau mirusi) ir Brighton Parko skryliaus pirm. F. Sereičikas.

reikalams, nesvarbu, kaip teisingai, žmoniškai ar pranašiskai jis būtų. Nežinoma rusiškąjo žmoniškumo sąjūdžio apimtis, tačiau pats jo reikšmės faktas rodo jo stiprumą. Tos jėgos daug lėms ir Lietuvos likimą, ir jos giliai atitinka pavergtų žmoniškumo interesus, nors jų tautų natūralius siekimus. Reikės ilgo laiko, nes labai

daug kaltės laisvėjimo ir žmoniškumo eigoj tenka laisvojo pasaulio laikysenai. Čia per daug smulkiadvasių „naudos“ ieškotojų, siekiančių „susitarti“ su tironais, nerodančių ryžto realiai remti žmoniškumo interesus, nors gražių žodžių netrūksta.

Jonas Vališkis

LIETUVAITĖ PIENO KARALAITĖ

Lietuvaite — medaus ir pieno karalaitė Joana Markevičiūtė

The Milwaukee Journal sekmadienio, birželio 13 d., laidoje įdėjo savo štabo nario David M. Skoloda straipsnį apie gražią lietuvaitę Joaną Markevičiūtę, 22, kuri dieną prieš tai, šeštadienį, Appleton East High School ceremonijoje laimėjo šią 1974 metų Alice in Dairyland titulą, kurį lietuvaičiai galima išaiskinti kaip „Pieno karalaitės“ vardą.

Apie p-lę Markevičiūtę ilgame straipsnyje aprašyta, kad ji yra lietuvių imigrantų Mr. ir Mrs. Algirdo ir Barbaros Markevičių dukterė iš Pine River ir kad jos tėvai Lietuvoje buvo ūkininkai, bėgdami nuo komunistų atvyko į Ameriką 1949 metais, pirmiausia į Chicago, vėliau prie Pine River, Waushara apskrityje, įsigijo 197 akrų ūkį ir sėkmingai verčiasi mėšinių ragučių auginimu.

Miss Joana Markevičiūtė, kaip Milwaukee Journal rašo, yra 5 pėdų ir 8 inč aukščio, turi mėlynas akis ir iki pečių ilgumo geltonus plaukus, šį pavasarį baigusi Wisconsin universitetą radijo žurnalistikos laipsniu. Dar tebestudentaudama ji jau praktikavo savo pasirinktoje srityje dirbdama to universiteto WHA televizijos bendradarbių grupėje.

Alice in Dairyland titulą jis dalyvaus įvairiose Wisconsin agrikultūros produktų, bet labiausiai pieno produktų, parodose. Ji pradeda tarnybą Wisconsin Agrikultūros Departamente, gaudama metinės algos \$8,500 ir kelionių bei apdarų išlaidas.

Minėtą šeštadienį Pine River paroda, vadinama 27-ji Alice in Dairyland, reklamavo Wisconsin agrikultūros produktus, bet labiausiai pieno gaminius. Naujoji Alice — Joana Markevičiūtė yra gera lietuvaitė, priklauso

Chicago Lithuanian Junior League ir anksčiau jau buvo išrinkta Wisconsin „medaus karalaitė“.

Vapsvos ir bitės

Vasaros malonumai turi apšviesti ir savo nemalonių, ypač iš gyvų padarų kurie, pagal teisybę, turi lygiąs teises gyvuoti ir naudotis ta pačia planeta ir jos aplinka kaip ir mes, žmonės. Čia kalbame apie įkyriuosius sparnuočius, kurių pirmoje eilėje yra uodai ir musės, vapsvos, širšės ir bitės. Pastarosios nors geluonimis apriūtos, bet tuos ginklus vartoja tik apsigynimui.

Apie vapsvas šiek tiek informaciją suteikia Iliinojaus universiteto entomologas Stanley Rachesky, tardamas namų savininkams, piknikautojams, atostogininkams ir grybautojams kaip jas pažinti ir nuo bitelių atskirti. Vapsvos, panašiai kaip bitės, stotasi sau „namus“ — lizdus ir retkarčiais spiečia, bet medaus jos neneša, ir jų yra daug rūšių, pradedant mažytėmis „kamgraužomis“, baigiant didžiulėmis iki trijų colių ilgumo eikadu medžiotojomis (cicada killers).

Geltonšvarkės vapsvos (yellow jackets) labiausiai panašios į bites ir dažniausiai su jomis sumaišomos, turi geltonas ir juodas driuželes skersai savo užpakalinę dalį. Jos savo lizdus „suka“ įvairiai, net žemėje, bet daugiausiai viršuje žemės ir aptinkamas kerpant dekoratyvinius krūmelius, valant piktžoles, bet ir mažesnių medžių šakose. Vapsvų lizdai yra apskriti pilkos spalvos, iš „popieriaus“ (papier-mache). Kitos, vadinamos Polistes vapsvos, yra plonos ilgakojės, rusvos ar rausvos spalvos, jų lizdai taip pat „popieriniai“, prikljuoti kur pastogėse „koriais“ žemyn. Per žiemą išlieka gyvos tik tos patalės, kurios yra apvaisintos ir pavasariui atėjus kiekviena stato lizdą savo vaikams. Dar kitos yra purvinės, kurios savo lizdus lipo iš purvo, pasirinkdamos vietą prie sienos ar lango, bet tos rūšies vapsvų šeimos yra mažos ir pati jų veislė maža.

Širšės — didesnės už paprastas vapsvas, gyvena dideliuose pilkos spalvos pailguose koriuose, prilipdytuose aukštesnių krūmų ar medžių šakose, panašiuose į futbolo kamuolius. Jų igelimas yra skaudesnis už šiaip vapsvų,

dėlto patartina jų labai vengti. Jos savo lizdą nuolat pristato, didina atsižvelgdamos į šeimos prieaugį, dėlto jų lizdai didžiausiu rudenį. Per žiemą gyvos išlieka tik „karalienės“, tai yra kiaušinius dedančios patalės. Ištuštėjusius jų lizdus per žiemą dažnai panaudoja paukščiai ar žvėreliai.

Cikadų medžiotojos pačios didelės, dideli ir jų gyliai (geluonys) ir skaudžiausiai gelia, bet kaip Iliinojaus universiteto entomologas Stanley Rachesky rašo, žmonėms jos nėra jokia problema, kadangi neišprovokuotos jos nieko nedaro.

Afrikos bičių invazija?

Jau kelintą kartą tenka aptikti spaudoje kaip Pietų Amerikos bitininkai kombinuodami pagerinti savo naminių bičių veislę, kad daugiau medaus neštų, išsirašė iš Afrikos spiečių bičių — piktų, bet daug medaus duodančių. Bitininkų intencijos buvo geros, tik rezultatai nežinomi. Bitininkai planavo kad savo lėtas, ramias ir jautrias bites sukergus su agresingomis daug medaus duodančiomis, gaus hibridą, koks reikalingas: geros ir daug medaus duodančios.

Išėjo visiškai nelauktai ir labai blogai.

Afrikos imigrantės — visos jų spiečius pabėgo į krūmus ir išsiklaidžiusios pradėjo sparčiai veistis, tolyn plėstis, žiauriausiai naikinti vietines bites ir mirtinai gelti bet kokį gyvą sutverimą. Ypač jos didelę nepykantą rodančios žmogui. Vėliausiomis žiniomis, tos piktiūnos jau prasimušusios iki Venecuelos ir sparčiai traukiančios šiaurės linkui.

Dr. Donald Radatz iš Amerikos Mokslių Akademijos Bitėms Tirti Projekto, kuris buvo išvykęs į Pietų Ameriką tu bičių tirti, pavadino jas „didesniu pavojumi (a major menace). Brazilijoje jis pats matęs, kaip tos bitės negyvai sugėlė šuni, kurs buvo per 1,000 jardų priar-

tėjęs prie jų avilio! Venecuelos valdžia rimtai susirūpinusi pasiūlė toms Afrikos žudikėms pasienyje su Brazilija užverti „geometrinį barjerą“, nes „užkariavusios“ Venecuela jos jau pasiekė šiaurės Ameriką...

„Venecueliečiai yra susirūpinę“, pareiškė Radatz, „kadangi jie ne iš tolo neturi tiek ekspertų bitininkų, kiek Brazilijos bitininkai turi ir dėl to Venecuela yra bejėgi apsiginti nuo tų afrikonių, ir sekantis žingsnis šiaurvakariinių pusėn jau yra šiaurės Amerika“.

Turime „Juodas panteras“, turime „zebras“, betruko bičių žudikių iš Afrikos. J. Pr.

Moterys organizuojasi; Karas prievartautojams!

Anglų Reuteris praneša iš Sydney, Australijoje, kad ten susiorganizavo moterų feministių grupė prievartautojams bausti. Organizacijos, „pasivadinusios „Feminist Action Front“ (FAF) lyderė, kurios nė pavardė neskelbiama, pasikalbėjime per televiziją paskelbė: „Nuo šiol mes terorizuosime vyrus kaip jie mus moteris terorizavo per amžius“. Ji pareiškė, kad tos grupės narės kersys už išprievartautas moteris nusikaltėlių užpuolimais ir pagrobimais. Sugavusios „rapistą“ (prievartautoją) „mes jį išrengsim ir viešoje vietoje prikausinsios prie tvoros paliksimė“.

Kita moteris, FAF narė, per TV papasakojo, kaip keturios FAF organizacijos narės viena

rapistą Sydney priemiestyje baidė.

Organizacijai priklausančios moterys visos yra amžiaus tarp 20 ir 30 metų. Jos pasisakė nesantios jokios „lesbiškos“ nei tokios, kurios vyrų nemėgsta. Visos FAF narės imančios „dziudicu“ „karate“ ir pan. pamokas, kad galėtų nuo užpuolikų, kur imanoma, atsiginti, nes jos esančios tikros, kad už užpuolimą ir pagrobimą (assault and kidnapping) policija jų nepaglostytų.

FAF pagarsėjo po pirmo pasirodymo, kai 4 feministės lazdomis mosikuodamos miesto gatvėmis vijosi vieną „rapistą“, kurs bandė nuo jų apsiginti lietargiu, bet pabėgo nesugautas.

KIEK PASAULYJE LAIKRAŠČIŲ

Jungtinių Tautų statistikos metrašio žiniomis, mūsų žemėje 1970 m. buvo 8,050 dienraščių, o jų spausdintųjų egzempliorių skaičius 389 milijonai. Tuo būdu kiekvienam tūkstančiui žemės gyventojų teko po 133 egzempliorius.

Tarp vadinamųjų aukštesnės kultūros kraštų, mažiausią skaičių italai, nes ten tūkstančiui gyventojų teko 146 egzemplioriai, o JAV-se — 301 egz.

Buvo 44 valstybės, kur nebuvė nė vieno dienraščio. Tokių valstybių daugiausia buvo Afrikoje (12), Azijoje (10), bet kurios neturėjo dienraščio net Europoje.

Radio stočių buvo 22,000 ir 13,300 televizijų siustuvų.

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomų minkštuose viršeliuose pardodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knyges gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, IL 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogor, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1440 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60622 PHONE: 254-4478

5 1/4 %

Passbook Savings, All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

DEBES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

RA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnįjį Amerikos lietuvių Juozą Adomaitį Dede, Serną, su žmoniškai pažįstu, skaitė jo straipsnius, knygas ir laisvės jo pasakojimus. Jie gali paskatinti gražiai surašytą Dede, Serno gyvenimo istoriją, o jo dūmų prisiminimų senus laikus ir pasakojimų gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galetų žiemos ar vasaros pasisėdėjimams su pirkliu, Antano Ruko parasytą Vienijo žmogaus Gyvenimą — Dede Serno gyvenimo bruožus. Jie pradiuogus kiekvieną, kas į atsimeina o pažinimo o naujesiems ateiviams, jaunimui, rasytojo Antano duko lengvas, vaizdus, gražia literatūrinę formą pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių sviesuolių gyvenimu ir jų kietą ideologinę veiklą.

Antanas Rukas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis, Serno gyvenimo bruožai, Išeidus Amerikos lietuvių istorijos, Chicago, 1962 m. 208 psl., kaina 2 dol.

NAUJIENOS ADMINISTRACIJA

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclovo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclovo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGLO, 492 psl., minkštais viršeliais \$5.00
- Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografinis bruožas 232 puslapiai \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, IL. 60608. — Tel. HA 1-6100

GARBĖS TEISMO PIRMININKO LAISKAS IR PAREISKIMAS

Bronius Nemickas, JAV Lietuvių Bendruomenės garbės teismo pirmininkas, vakar atsiuntė Naujienoms laiską ir teismo padarytą pareiskimą Oak Brook mieste posėdžiavusiai JAV Lietuvių Bendruomenės tarybai. Aiškėja, kad taryba nebuvo informuota apie garbės teismo vestę ir atliktą darbą.

Amerikos lietuvių informacijai spausdiname ne tik garbės teismo pirmininko laiską, bet ir JAV LB tarybai paruoštą darbų pranešimą. Štai jie:

New Yorkas, 1974.VI.23 d.

PONE REDAKTORIAU!

Prašau suteikti vietos šiam mano paaiškinimui ir Garbės Teismo pranešimui Tamstos laikraštyje.

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumas savo 1974 m. gegužės 6 d. bendrališkiu Nr. 5 (Garbės Teismo gautas gegužės 28 d.) suteiktą iškreiptą informaciją apie Garbės Teismo Septintosios Tarybos narius, neslėpdamas prezidiumui gerai žinomus mano (1974.II.28 d. ir 1974.III.16 d.), buv. teisėjo Igno Kazlausko (1974.III.20 d.) pareiškimus dėl prezidiumo neteisėtų veiksmų bei kišimosi į Gar-

bės Teismo veiklos sritį ir buv. teisėjo prof. Balio Vitkaus protokolą, — liudijanti, be teismo pirmininko išrinkimo, ir Garbės Teismo nusistatymą, liečiantį jo sąstatą, — o tik pateikdamas savo savivališkos ir neteisėtos iniciatyvos duomenis. Į tokią prezidiumo elgseną atsiliepiu savo 1974 m. birželio 1 d. raštu ir, be to, apie tą dalyką, kaip matyti, užsiminiau ir Garbės Teismo pranešime, skirtame šiai tarybos sesijai.

Garbės Teismas, kaip ir kitos bendruomenės institucijos, tarybos sesijų metu paprastai padaro pranešimą apie savo veiklą. Ir šiai sesijai tokio pranešimo paprasė tarybos pirmininkas Algis Rugienius savo 1974 m. gegužės 6 d. raštu. Prašomąjį pranešimą paruošiau ir išsiunčiau 1974 m. gegužės 27 d. Tačiau prezidiumas susibaudė tą dalyką taip sutvarkyti, kad Garbės Teismo pranešimas 1974 m. birželio 15-16 d. tarybos sesijoje dienos šviesos neišvydo. Kito būdo neturėdamas, todėl pasirinkau spaudos kelią painformuoti JAV Lietuvių Bendruomenės Septintosios Tarybos narius apie Garbės Teismą.

Br. Nemickas,
Pirmininkas.

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinys-Komietas. Knyga galima nusipirkti „Naujienose“ už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį „Atsiminimų ir minčių“ tomą (neįrašytą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos „Senujų Lietuviškų Knygų Istorija“ yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiūta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garso stebuklus. Dramatiškai besikeičiančios gamtos scenovaidžiuose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodišiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Jūzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI — LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvartintus lietuviškus senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI. Antano Baranausko „Anykščių šilėlių“ vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ii lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Guodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Garbės Teismo pranešimas

Garbės Teismo pranešimas susideda iš dviejų dalių: 1) organizacinis teismo susitvarkymo ir 2) teisinio darbo.

1. Garbės Teismo organizacinio susitvarkymo sunkumai

JAV Lietuvių Bendruomenės Septintoji Taryba savo pirmojoje sesijoje, įvykusioje Detrote 1973 m. spalio 6-7 dienomis, išrinko naują Garbės Teismą iš prle. Jono Balkūno, dr. Jono Genio, Algio Makačio, dr. Broniaus Nemicko ir Igno Kazlausko. Naujojo Garbės Teismo teisėjai, kaip matyti, yra išbarstyti po visą Ameriką: J. Balkūnas ir Br. Nemickas — New Yorke, J. Genys — palei Washingtoną, A. Makačio — Bostone ir B. Vitkus su I. Kazlausku — Čikagoje. Taip išdrabstytam Garbės Teismui pasidare nepaprastai sunkios ne tik darbo, bet net ir susiorganizavimo sąlygos. Garbės Teismo Taisyklės (1 str.) numatė, kad vyriausio amžiaus teisėjas šaukia pirmąjį posėdį, kuriame išrenkamas pirmininkas ir paprastai dar aptariami visi kiti organizaciniai dalykai. Tačiau dideli atstumai ir su jais susietos stambios kelionių išlaidos kliudė išrinkti posėdžiui visiems teisėjams ar bent jų daugumai Garbės Teismo Taisyklių numatyta tvarka. Manau, ši priežastis bus vertusi vyriausio amžiaus teisėją delsti ir laukti, kol rasis kada nors kokia nors proga susirinkti posėdžiui, kuriame būtų galima sutvarkyti organizacinio teismo reikalus ir bendrai aptarti priemonės, kaip prisieiti dirbti susidariusiose sunkiose darbo sąlygose. Blogą padėtį dar labiau pasunkino visai nelauktas įvykis — iš Garbės Teismo (taip pat ir iš Tarybos) pasitraukė prel. J. Balkūnas, kuris buvo numatomas teismo pirmininku.

Garbės Teismui ilgai gailstant ir pačiam vis dar nevaliojant susitvarkyti, Prezidiumas, neabejotinai vadovaujamas labai gerų norų, ėmėsi iniciatyvos, Jis, — padaręs visą eilę neteisėtų aktų, taisančiųsi suvaržyti teismo savarankiškumą, ir nustatęs gana nevykusią rinkimo tvarką, — nutarė pats korespondenciniu būdu vykdyti Garbės Teismo pirmininko rinkimus. Žinoma neteisėti Prezidiumo veiksmai, taisančiųsi Garbės Teismo savarankiškumą, susidūrė su kai kurių teisėjų pasipriešinimu. Jie atsisakė dalyvauti Garbės Teismo pirmininko rinkimuose Prezidiumo primestą tvarką, kol jis liausis kišėti į teismo organizacinį susitvarkymą. Kova tarp Prezidiumo ir kai kurių teisėjų truko ligi š. m. balandžio pradžios ir dar maždaug dviems mėnesiams nuleidė Garbės Teismo rganizacinį susitvarkymą. Pagaliau vyriausias jo amžiaus teisėjas prof. B. Vitkus š. m. balandžio pачioje pradžioje ėmėsi iniciatyvos įvykdyti pagal teisėjų sampratą jo paties nustatytą tvarką Garbės Teismo pirmininko rinkimus. Teisėjo Vitkaus nustatyta korespondencinio rinkimo tvarkai visi teisėjai pritarė, rinkime dalyvavo ir 1974 m. balandžio 10 d. Garbės Teismo pirmininku išrinko dr. Bronių Nemicką.

2. Garbės Teismo teisminis darbas

Garbės Teismas savo teismi-

Mirė barenas Braun, Rytprūsių gynėjas.

Die Aftenpost savo birželio 19 d. nr. beveik visą puslapį paskyrė šio mėnesio 8 d. Goettingene mirusiam Joachim Freiherr (baronui) von Braun, kurio nuopelnai vokiškumui taip apibūdinami: „...mirė sulaukęs 69 metų amžiaus. Prūsų Skydo (Preussenschild) nešiojantis, už nuopelnus Federacijai 1 klasės kryžium (Bundersverdienstkreuz) apdovanotas, Rytų Vokietijos Mokslinių Darbo Ratelio Goettingene valdybos narys ir reikalų vedėjas nuo pat 1947 metų. Jis daugiau nebevadovavo Rytprūsių Landesmanschaft (šaulių) valdybos posėdžiams kaip Reinhold Reh įpėdinis.“

Von Brauno ilgametis bendradarbis Herbert G. Marzian ilgąje eulogijoje be kt. taip rašo: „Tėvynės tragedija (Not), vokiškųjų Rytų provincijų išplėsimas (Raub) ir milijonų gyventojų ištrėmimas iš jų paveldėto (eingestammt Heimat) tėvynės paskatino Brauną atsisakyti karjeros kaip valdžios narys ir vargingiausiomis sąlygomis Goettingene imtis darbo už vokiečių Rytus ir jų žmones... Šiame žemutinės Saksonijos

niame darbe, arba bylosenos vykdyme, susidūrė su tais pačiais sunkumais, kaip ir savo organizaciniame susitvarkyme. Tuoj paaiškėjo, kad ne tik visiems šeimoms, bet ir trims teisėjams susirinkti posėdžiui nėra lengva — tenka bylas vilkinti ir laukti palankios progos. Todėl tuoj buvo paruošti ir korespondenciniu būdu paties teismo priimti Garbės Teismo Taisyklių Papildymo Nuostatai, kurie pradėjo veikti nuo 1974 m. gegužės 7 dienos. Jie nustatė korespondencinę tvarką mažiau sudėtingoms byloms svarstyti.

Naujojo Garbės Teismo kadencijos metu įstoję keturios bylos: trys prašymai, liečiant teisės klausimų aiškinimą, ir vienas lietuvių tarpusavio nesusipratimas. Cicero Apylinkės byla jau užbaigta. Bostono Apygardos byla eina prie pabaigos. Devynių čekagiškių vadinamoji peticija kol kas dar nepaskirta svarstyti, nes trūksta joje išvardintųjų priedų. Ir pagaliau lietuvių tarpusavio nesusipratimui spręsti bylą jau paskirta svarstyti ir perduota teisėjų trijulei, susidedančiai iš čekagiškių prof. B. Vitkaus ir I. Kazlausko ir palei Washingtoną gyvenančio dr. J. Genio.

Šia proga prašau Tarybą išrinkti teisėją iš Garbės Teismo pasitraukusio prel. Jono Balkūno kadencijai užbaigti.

Baigdamas dėkoju Tarybai Garbės Teismo vardu už pasitikėjimą, Prezidiumui — už rūpestingą bendradarbiavimą, o visoms ir visiems čia susirinkusiems — už pakantą ir domėjimąsi mano žodžiais.

Br. Nemickas,

Garbės Teismo Pirmininkas
Šis pranešimas išsiųstas prezidiumo pirm. A. Rugieniui 1974 m. V. 27 d.

Br. N.

Priekaištai anonimiskų rašinių autoriams

Neseniai „Drauge“ (Nr. 149, birž. 17 d.) buvo atspausdintas ilgas straipsnis antrašte „Lietuvių vienybė trugdo anonimiski skundai ir rašiniai“. Tėnai buvo pasakyta, kad autorius, nepasirašydamas rašinio savo pavarde, tuo pačiu faktu save nuvertina, parodydamas, kad jo skelbiamos žinios nėra teisingos, nes rašydamas anonimus asmuo dažniausiai vadovaujasi ne objektyvia, bet labai siaura subjektyvia nuomone.

Tame straipsnyje autorius dar šitaip pasako: „Yra tikra, kad anoniminius rašinius bei skundus rašo dažniausiai vadinamų inteligentiškų profesijų, vyresnio amžiaus asmenys“.

Jei to straipsnio autorius apipasa kodamas tuos nuolykius, kuriais trūkdoma lietuvių vienybė, nebūtų daręs priekabių, tiems asmenims, kurie savo rašinius pasirašinėja anoniškai, kitaip sakant slapvvardžiais, tad tokiu atveju negalima būtų ką nors priešinga prieš jį pasakyti.

Cia tenka dar pasakyti, kad to straipsnio autorius pats pasi-

rašė anoniimu, būtent mažo-birž. 17 d.) buvo atspausdintas ilgas straipsnis antrašte „Lietuvių vienybė trugdo anonimiski skundai ir rašiniai“. Tėnai buvo pasakyta, kad autorius, nepasirašydamas rašinio savo pavarde, tuo pačiu faktu save nuvertina, parodydamas, kad jo skelbiamos žinios nėra teisingos, nes rašydamas anonimus asmuo dažniausiai vadovaujasi ne objektyvia, bet labai siaura subjektyvia nuomone.

VARNA VAGILKA

Susiradusi svetimą lizdą, varna staigiu posūkiu nusileidžia ir stveria kiaušinį. Padaro ji šitai labai vikriai tuo būdu, kad prasižiojus į kiaušinį antsnapi ir posnapi, sudarydama dvi skylės; tai palengvina jai laikyti kiaušinį snape. Pastebėjau, kad varna visuomet nunesa kiaušinį kartais net labai toli, bet nesulesa jo vietoje (kaip daro lingės).

Savo grobiui sudoroti jos turi pasirinkusias patogias vietas artimoje pelkėje, miške, pievoje, ir šiose vietose esti primėnybė, nebūtų daręs priekabių, tiems asmenims, kurie savo rašinius pasirašinėja anoniškai, kitaip sakant slapvvardžiais, tad tokiu atveju negalima būtų ką nors priešinga prieš jį pasakyti.

T. Ivanauskas
(iš Lietuvos paukščių)

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

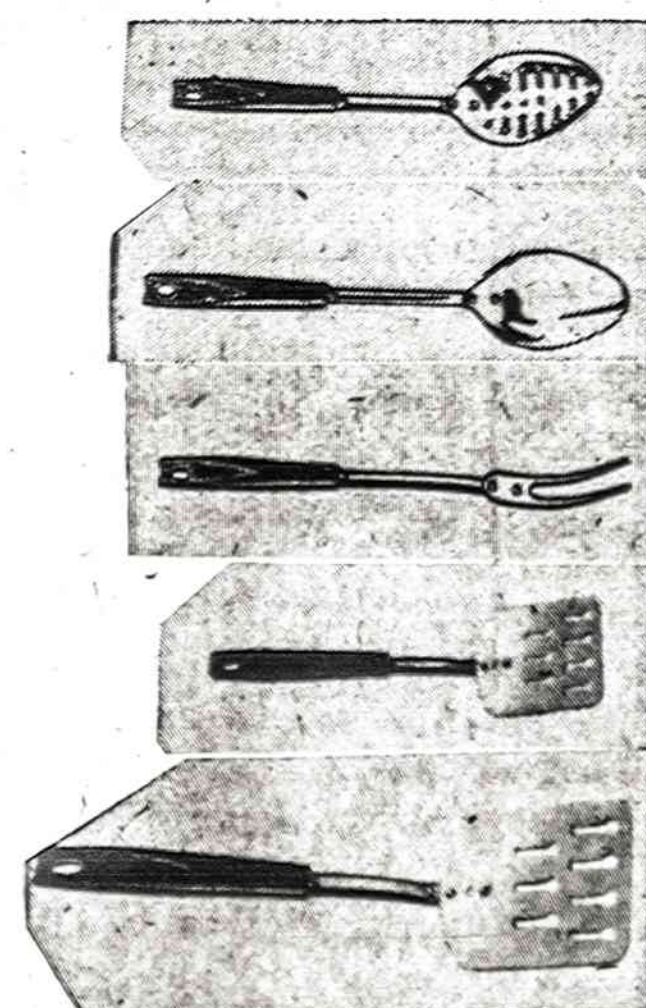
PETER KAZANAUSKAS, President

Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

VERTINGOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

Pas mus, taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

Kas atidarys naują \$250 taupymo sąskaitą arba įdės tokią sumą į turimą sąskaitą, tai gaus viršuje matomą 5 gabalių virtuvės setą veltui, kol turėsime atsargų.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Visų akys nukreiptos į SLA seimą

Ateinančią savaitę, liepos 1 dieną Bostone prasidės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — didžiausios Amerikos lietuvių fraternalės organizacijos 58-tas seimas. Visų Amerikos lietuvių — priklausantių šiai organizacijai ir nepriklausantių — akys yra nukreiptos į šį seimą, nes iš jo eigos bus galima spręsti, kuria kryptimi eis organizuotas visuomeninis Amerikos lietuvių gyvenimas. SLA buvo ir yra svarbus veiksnys ne tik Lietuvos laisvinimo kovoje, bet ir politiniame bei visuomeniniame lietuvių gyvenime.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra viena seniausių ir stipriausių Amerikos lietuvių organizacijų. Ji jau baigia savo devintąjį veiklos dešimtmetį. Kada ji buvo įsteigta, Lietuva nebuvo nepriklausoma, o Amerikon atvažiavusiems mūsų tautiečiams buvo labai sunku įsikurti. Amerikoje nebuvo inteligentijos, kuri būtų padėjusi be don patekusiems tautiečiams ir būtų nurodžiusi, kuria kryptimi reikia rikiuoti visas mūsų jėgas. Susivienijimą steigusieji vyrai turėjo aiškią viziją ir apie lietuvių tautos laisvę bei nepriklausomą valstybinį gyvenimą. Jiems taip pat turėjo būti aišku, kad dideliame lasvės ryžtui reikalingos visos lietuvių tautos jėgos.

Lietuvių vienybė buvo reikalinga ne tik pačioje Amerikoje, bet dar labiau ji buvo reikalinga lietuvių tautos laisvės kova. Buvo suplanuota didelė fraternalė organizacija, bet tuo pačiu metu buvo paruošti įstatai, kurie padėtų tai organizacijai buvoti ir jungti visus geros valios lietuvius. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje turėjo savo sunkumų, bet jis, prisilaikydamas steigėjų paruoštos konstitucijos, pajėgė ne tik sunkumus įveikti, bet kiekvieną krizę sustiprėti ir dar stipresniu žingsniu žingsniuoti pirmyn.

Susivienijimo pagrindas buvo padėta tolerancija kiekvienai srovei ir tos srovės atskalai. Bet banguojanti ir besikeičianti srovė neturėjo teisės susivienijimą traukti nuo pagrindinių Lietuvos laisvės idealų ir užkirstas kelias į netolerancijos laikus. Lietuviai pakankamai daug yra kentę nuo „aiškiaregių“, vedančių paskirus asmenis ir net organizacijas į nežinomą ir neištirtą žemės. Susivienijimas leido kiekvienam „aiškiaregiui“ skelbti savo nuomonę, bet jis neleido vilkti susivienijimo nežinomais ir netikrais keliais. Susivienijime buvo įvairiausių gincų ir diskusijų ne tik pačios organizaci-

jos, bet ir josios tikslų klausimais. Bet SLA per 90 metų neįskyrė iš aiškaus ir tiesaus lietuviško kelio.

Vienas kitas, neturėjęs laiko ir noro pasiskaityti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istoriją, tvirtina, kad ši didžioji organizacija yra sustingusi, kad ji nepajęgianti prisitaikyti prie modernaus gyvenimo ir nedaranti reikalingų pakaitų. Tikrovė yra visai kitokia. SLA kiekvieną metų keičiasi. Bet SLA keičiasi konstitucijos numatyta tvarka. Ji keičiasi pagal daugumos nutarimą. Ji pakaitas daro su visų narių žinia ir pritarmu. Kiekvienas seimas įneša organizacijon pakaitų. Vienas seimas padaro esminių pakaitų, o kitas nutaria ne tokias svarbias pakaitas padaryti. Bet kiekvienas seimas seną organizaciją atnaujina, pritaiko ją moderniam gyvenimui.

Susivienijimai yra keitę konstitucijos paragrafus, jie yra papildę veikiančių ir galiojančių patvarkymus. Planuojami pakeitimai pirmiausia yra aptariami kuopose, vėliau skelbiami seimų knygose, diskutuojami seimuose ir balsuojami. Jeigu dauguma pritaria siūlomai pakaitai, tai ji būna priimta. Ji tampa įstatymu kiekvienam organizacijos nariui. Bet tokį įstatymą žino kiekvienas narys. Jis galėjo išklaušyti teigiamus ir neigiamus pasisakymus prieš siūlomą pakaitą, jis galėjo savo nuomonę pareikšti, jis galėjo ir balsuoti. Jis, pagaliau, galėjo ir organizacijos organe arba kurioje kitoje spaudoje savo nuomonę pareikšti, nurodyti pakaitų pavojus ir jų nešamą gėrį.

Susivienijimo pareigūnai keitėsi ir keičiasi. Susivienijimo vadovybė ir Bostono seimas atnešė pakaitų. Bet iki šio meto organizacija neturėjo pirmininkų, sekretorių ar dalinių vadovų, kurie būtų drįsę nukniakuti garbės teismo pranešimą ir net neinformuoti organizacijos tarybos apie tokio pranešimo esimą. SLA pirmininkai ir sekretoriai turėjo ir turi didelę galią, bet niekad ta galia neleidžia jiems saugaliauti ir iškliti aukščiau teismo arba kurios kitos institucijos pareigūnus. Pirmininkui ar sekretoriui teismo sprendimas galėjo būti ne prie širdies, bet teismo arba bet kurios komisijos pranešimas buvo skelbiamas visai organizacijai. Joks pareigūnas neturėjo teisės mesti į gurbą arba ignoruoti oficialių padalinių pranešimus.

Susivienijimas yra turtingas. Jis turi dideles atsargas ir gali išmokėti visus išpareigojimus. Ji gali išmokėti visas prižadėtas apdraudas net ir tada jam dar liktų pinigų. Amerikoje yra daug smalsuolių, kurie labai norėtų prieiti prie SLA pinigų. Jie paruošia įvairiausių planus tiems pinigams išleisti. Dažniausiai tuos planus ruošia žmonės, kurie Susivienijimui net nepriklauso. Bet Susivienijimas kreipia dėmesį tiksliai į tų žmonių patarimus, kurie šį tą Susivienijimui yra davę. Tokio pagrado nėra konstitucijoje, bet praktiškame gyvenime atsakingi pareigūnai visą laiką jo laikėsi.

Kaip Clevelando, New Yorko ir Miami seimai yra prisidėję prie SLA gerbūvio, taip prie jo, reikia tikėtis, prisidės ir Bostono seimas. Bostone bus pasisakyta ne tik SLA reikalais, bet ir Lietuvos laisvės klausimais. Vieni iš Bostono seimo galės pasimokyti, kaip ugdyti lietuviškas organizacijas, o kitiems bus įdomu patirti, ką Lietuvos laisvės reikalais pasakys Amerikos lietuvių kamienas.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

LIETUVOS LAISVINIMO KLAUSIMAIŠ

P. Stravinsko paskaita, skaityta 1974. VI 9 d.,
Chicagoje, LVS "Ramovės" skyriaus susirinkime

(Tęsinys)

5) Skaldymas į politikus ir kultūrininkus

Lietuvos laisvinimui reikalingos politikų ir kultūrininkų jėgos. Kartais kultūrinis darbas būna net skubnesnis.

Pvz., siekiant tautai pasinaudoti savo apsisprendimo teise (naujai įsteigti savo valstybę arba jai atstatyti, išlaisvinus turėjamą iš okupacijos), reikia kitoms tautos įrodyti tos siekiančios savo nepriklausomybės tautos kultūrinį subrandimą ir laimėti kitose tautose sau simpatijas. Todėl, šiuo atveju, kultūros darbuotojai turi ją padaryti, pvz., ruošdami kitoms tautos savo kultūrinis pasirodymus, skelbdami savo rašytojų, poetų kūrybą, išverstą į kitas kalbas ir pan. Taip gi darė, ana, ir Tomas G. Masarykas, čekų ir slovakų žymusis vadg ir autoritetas, siekdamas įsteigti Čekoslovakijos valstybę. Jis dar į jo pasaulinio karo metu, telkė čekų ir slovakų kultūrininkus pasirodyti Amerikoje ir Anglijoje savo kūrybą, laimėti šių tautų simpatijas ir tuo palengvinti jam politinį darbą, kuriuo jis su kitais čekų ir slovakų vadais siekė įsteigti bendrą Čekoslovakijos valstybę. Ir to jo pastangos pasiteisino: Čekoslovakijos valstybė buvo įsteigta ir tarptautinės bendruomenės pripažinta (22).

Ir mums šiandien reikėtų tuo keliu eiti. Lietuvos laisvinimo darbai telkti ir naudoti tiek politines, tiek ir kultūrinis jėgas. Tą, rodos, anksčiau, Vokietijoje mes ir darėme. Gi mūsų Alf. Mikulskio vadovautas Čiurlionio Ansamblis bus daug nusipelnęs dar Europoje garsinimu Lietuvos vardo kitose tautos ir tuo būdu palengvinim mūsų laisvinimo darbo siaura to žodžio prasme. Tą pat būtų galima pasakyti ir apie kitus mūsų meno ansamblius, chorų ir pan. Žodžiu, apie mūsų kultūrinis jėgas ir jų talkininkavimą laisvinimo darbe.

Tik pastaruoju metu pastebimi savo rūšies, qui pro quo (nesutarimai ir nesusiprąšimai) politikų ir kultūrininkų, mūsų griežtas išsiskyrimas ir skaldymas į du frontus laisvinimo požiūriu: į politikus ir kultūrininkus. O to neturėtų būti. Laisvinimo srityje reikia vertinti ir darbą kultūrinėmis priemonėmis. Reikia abišalės

politikų ir kultūrininkų pagalbos ir pasitikejimo (23).

Ypač neturėtų būti beprasmiškų aiškinimosi ir ginčų, koks darbas mums egzilyje svarbesnis: politinis, ar kultūrinis? Tai tuščias darbas, sąkytum, vaikų žaidimas, dargi vedas prie visokių mūsų nesutarimų ir susipykimų.

6) Visų bendradarbiavimas laisvinimo darbe

Kaip jau esu sakęs, Lietuvos laisvinimo kovos fronte ar to darbo srityje visiems yra ko veikti: ir laisvinimo veiksniams (laisviniams ir tikslai politiniams), ir paskiriems asmenims, jų organizacijoms, draugijoms, įstaigoms ir pan.

Todėl ir turėtume tą darbą visi išvien dirbti, žinoma, laikydamiesi tvarkos, nekenkdami vieni kitiems, ypač gi teisiniams laisvinimo veiksniams, kuriems reikia teisės būdais ir priemonėmis kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo. Tiems teisiniams veiksniams reikia visais galimais būdais padėti.

Pvz., vedant VLIKui teisinę kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo, reikia jam surinkti visus Sovietų smurto įrodymus, kad okupantai negalėtų nei prasižioti, tvirtindami, kad Lietuvos žmonės patys savo laisva valia nutarė įsijungti į Sovietų Sąjungą. O kiek yra tos Sovietų smurto, jų okupacijos ir Lietuvos sovietizacijos įrodomsios medžiagos!

Štai, nesenai pateko man į rankas labai gera knyga, kur yra aprašyta ir įrodyta visų Pabaltijo valstybių okupacija (1940) ir jų įvykdyta sovietizacija — tai Hamburgo universiteto profesoriaus Dr. Boris Meissner studija "Die Baltischen Staaten und das Völkerrecht". Ten yra ir mums priimtinas dabartinės Lietuvos teisinės padėties įvertinimas. Ar būtų negerai tą knygą išversti iš vokiečių dar ir į kitas kalbas ir paskleisti, išplatinti Amerikoje bei kitose tautos? Tuo galėtų pasirūpinti, pvz., PLB, ALTA, arba Lietuvių Fondas, Lietuvių Teisinių Draugija, net ir kuri visai privati iniciatyva, koks paskiras asmuo. Arba vėl: turime labai gyva kalbų, vaizdžiai ir įtikinamai parašytą prof. Mykolo Roemerio knygėlę apie Lietuvos sovietizaciją. Irgi verta kitų tautų dėmesio. Ir ją galima būtų išvesti į kitas kalbas.

Toliau, reikėtų skatinti Si-

biro tremtyje buvusius ar sovietų kalinimuose terorizuotus, kankintus mūsų žmones parašyti savo atsiminimus, sąkyčiau, savo liudijimus, žinoma, kas tą gali padaryti. Reikėtų visais būdais ir priemonėmis nuolat, sistemiskai rinkti įrodymus apie okupantų nusikaltimus šių dienų Lietuvoje, apie jų mindžiojimą mūsų tėvynėje pagrindinių žmogaus teisių.

Ta visa įrodomąja medžiaga galėtų pasinaudoti mūsų VLIKas ir LDT, (mūsų teisiniai veiksniai), kovodami teisės ginklu su Lietuvos okupantų tarptautinėje plotoje. Darykime taip, kaip žydai darė jų nuožmaus persekiojimo metu su nacių nusikaltimų registravimu ir jų įrodymų telkimu. Tikėkime, kad ir raudoniesiems tirnomas artimas diena, kada jie turės atsakyti prieš tarptautinį ir kitus teismus už savo žiaurias už nusikaltimus, kaip vokiečių nacių didieji vadai atsakė Nuerenbergo teisme ar jų mažieji ir talkininkai atsakė (net ir dabar dar atsako) nž savo kaltės prieš kitus teismus.

Šią visą bolševikinių despotų ir tironų nusikaltimų įrodomąją medžiagą rinkti, lygtai kaip ir kitus laisvinimo darbus dirbti turėtume visi bendromis jėgomis, žinoma, laikydamiesi tvarkos ir nekenkdami kitiems, ypač gi laisvinimo veiksniams. (Bus daugiau)

Pastabos ir paaiškinimai

22) Šia proga noriu čia priminti, kad T. G. Masaryko pastangomis dar 1918 m. buvo sudaryta čekoslovakų tautos taryba, kaip teisine tos tautos atstovybė, panašiai kaip dabar suorganizuotas ir mūsų VLIKas arba buvo sudaryta Lietuvos Taryba, paskelbusi Liet. Neprikl. Aktą.

23) Šiuo nenoriu pasakyti, kad, pvz., į VLIKą teisinį laisvinimo veiksnį, būtų įjungtos kultūrinės organizacijos, tik sakau, kad VLIKas gali su tokiomis organizacijomis net ir su paskirais asmenimis bendradarbiauti, pasinaudoti jų darbu.

GYVI BAROMETRAI

Mokslininkai patvirtina, kad yra žmonių, kurie atspėja orą prieš daugelį dienų. Kai atmosferos slėgis krinta, jų raudonieji kraujo kūneliai deformuojasi: žmonės ima negaluoti. Tokie žmonės tiksliai nujaučia lietu. Tokių gyvų barometrų Europoje pasitaiko retai. Kur kas daugiau jų yra Afrikoje.

PRAEITIS APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

33

Turint galvoje tokią viso miesto padėtį, susidarydavo įspūdis, tarsi miestas plūduriuotų vandenyje, ypač, kai vakare sušvįsdavo žiburiai su jų atspindžiais vandenyje. Todėl ne be pagrindo Petrogradas buvo vadinamas šiaurės Venecija. Pagal tai, kaip upės Nevos šakos skirstė miestą, Petrogrado dalys turėjo savo atskirus pavadinimus (Petrogrado Pusė, Vyborgo Pusė ir pn.) Vidurinė miesto dalis, plačiausių Nevos atšakų iš visų pusių apsupta, vadinosi Vosylius Sala. Pažymėtina, kad šis vidurinis miesto plotas buvo pavyzdingai ir labai paprastai išplanuotas: išilgai buvo įvestos trys plačios gatvės — trys prospektai (Didysis, Vidurinis ir Mažasis), o skersai ir statmenai prospektams buvo nutiestos skersinės gatvės, pavadintos Linijomis ir sužymėtos numeriais, pradedant pirmuoju ir t. t.

Universitetas

Vosylius Salos vidurio krašte galų į dešinę Nevos krantinę — pagrindinis universiteto pastatas, labai ilgas dviaukštis mūrinis namas. Šalimais kiti jau atskiri universiteto pastatai bei kitų mokslo įstaigų namai (pv. Meno Akademijos ir kt.)

Čia paminėtame ilgame universiteto name savo laiku buvo carienės Katrės II-sios karininkų arklidės: antram aukšte buvo karininkų būtai ir

klubai, o pirmame aukšte — arkliai. Kai namas atiteko universitetui ir buvo atitinkamai perstatytas, jo pirmam aukšte buvo universiteto raštinė ir laboratorijos, o antrame aukšte — salės ir auditorijos. Antrojo aukšto vienoje pusėje buvo su parketo grindimis ir labai plačiais langais labai ilgas ir pakankamai platus koridorius (sako, buvo apie vieno varsto arti vienos mylios ilgumo). Iš šio koridoriaus buvo durys į auditorijas. Nors po 5-ju metų revoliucijos sąjudžio (7 metai vėliau) rusų valdžios reakcija buvo žymiai įsigalėjusi, naikindama vadinamąją "kramolą", bet universitetas naudojosi laisvėmis ir studentai mitingavo, susirinkdami didžiulėje universiteto salėje — sprendė politinius klausimus. Šiuose masiniuose mitinguose dalyvavo ir lietuviai studentai (pv. Technol. Instituto studentas S. Kairys, Kalnų Instituto studentas E. Galvanauskos ir kt.), keldami Lietuvos laisvės reikalą. Mitinguose nesigalėta atstrių pasisakymų prieš caro valdžią.

Deja, būdavo ir tokių atvejų, kad universitetas būdavo policijos apsupamas. Visu koridoriaus pakraščiu stovėdavo eilė išrikiuotų kareivių, jų šautuvai su durtuvais buvo priglausti prie šonų. Tuomet studentai buvo tikrinami — kratomi. Būdavo suimtųjų ir laikomų kalėjime. Dėl to čia minėtina ir garsėjusi vadinamoji Petro — Povilo tvirtovė, buvusi Nevos didžiosios atšakos salėleje priešais caro žiemos rūmus. Šios tvirtovės kieme buvo cerkvė, kurios viduje laidojami Rusijos carai — buvo jų sarkofagai. Tvirtovė apsupta labai

stora mūro siena, kurioje iš vidaus pusės buvo kalėjimo kameros didžiausiems nusikaltėliams — revoliucionieriams, carų žudikams, nuteistiems mirties bausme. Visuomenėje buvo kalbama, kad Petro — Povilo tvirtovės viduje laidojami Rusijos carai, o aplinkui tvirtovės sienoje laidojamos gyvos carizmo aukos.

Miesto įžymybės

Didžiosios kairinės Nevos atšakos kairės pusėje buvo žymiausi miesto rūmai bei įstaigos. Čia buvo Admiraliteto rūmai su garsiuoju smailėjantiu bokštu, vadinamu Admiraliteto yla. Arti Nevos krantinės — Caro žiemos rūmai, o prie jų galo — Ermitažas, istorinis paveikslų bei skulptūrų meno muziejus. Čia buvo sukaupę žymiausiųjų senovės dailininkų brangiausias kūrinius. Naujesniųjų laikų dailininkų kūriniai buvo sutelkti Aleksandro III-jo rūmuose. Čia būdavo ir bėgamojo laiko dailininkų meno parodos.

Kas dėl operos, tai vadinamoje Teatro aikštėje buvo dvejų rūmai: Marijos teatro (operai su paties caro lože). Čia pagarsėjo dar jaunas ir mūsų solistas Kipras Petrauskas. Antrieji, vadinamieji muzikinės dramos rūmai, taip pat buvo skirti operai.

Valstybės išlaikomųjų teatrų skaičiuje buvo garsus, vadinamas Aleksandro dramos teatras su pasižymėjusiais pirmaeiliais aktorijais ir vaidyba. Šio dramos teatro rūmai buvo prie žymiausios gat-

vės (Nevos Prospekte) šalia garsiosios (su apie 7 mil. knygų) Viešosios bibliotekos. Kas norėjo į šį teatrą patekti, turėdavo ilgokai palaukti prie bilietų kasos.

Kartą man pačiam nutiko taip, kad, išėjęs iš Viešosios bibliotekos skaityklos, pastebėjau pro atvirus teatro duris atvirą teatro kasą be įprastinės laukiančiųjų eilės: bene galėsiu nusipirkti bilietą į vaidinimą? Bilietą gavau ir, kadangi buvo jau vėlokas vakaro laikas, tai viduje, suradęs ir užėmęs savo vietą, neilgai laukiau vaidinimo pradžios. "Skelbime (ofiškoje) buvo parašyta, kad bus vaidinama pjesė: "Joninių nakties ugnys". Kai pakilo uždanga ir prasidėjo vaidinimas, nustebau pamatęs, kad veiksmas vyksta Mažojoje Lietuvoje, ir vieną pagrindinių rolių atlieka lietuvaite, Prūsų Lietuvos dvarininko šeimininkė — augintinė. Dekoracijos, vaizduojančios tipai, jų rūbai, grimas, viskas buvo išskirtinai būdinga Mažajai Lietuvai, o kas dėl paties vaidinimo, tai nėra žodžio, kaip viskas buvo patrauklu, tiesiog žavėtina. Buvo vaidinama vieno žymesniųjų vokiečių rašytojo — Zudermano, kilusio iš Mažosios Lietuvos, pjesė "Joninės", rusų vertėjo iš vokiečių kalbos pavadinta "Joninių nakties ugnys". Šią pjesę pokario metais man teko matyti Vokietijoje, pačių vokiečių vaidinimą. Deja, vokiečiai savo vaidybą negalėjo prilygti rusams, "Joninės" vaidinusiems Aleksandro teatre Petrograde.

(Bus daugiau)

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIJ, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligitonų pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET

Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1—7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1—5, treči-
adienis, šeštadienis, sekmadienis, 9—12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL-KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
2750 WEST 71st ST.
Tel. 776-3717
Neatsiliepiu — skambinti
246-3900

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laikų tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1—4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 8-12 val. vak. Seštadienį
nuo 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligitonų pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

LB Marquette apylinkės susirinkimas

(Tęsinys)

Dirvos ariamos, net moteris
"įkinkius" žagrėmis. O dabar
viskas dirbama kombainais,
traktoriais ir net įspūdingiau-
siai laidojami mirusieji, tai to-
kie dalykai naudingi tik Lietu-
vos okupantui. Be to, per mo-
kytojų posėdį vadovėlio leidėjai
yra pasakę kad iš vadovėlio ne-
galima išmesti paveikslėlių, nes
Lietuvoje gyvena lietuviai ga-
li nukentėti. Kai kurie norėjo
žinoti, kaip tie paveikslėliai ta-
me vadovėlyje atsirado ir kodėl
nesiteikė šio vadovėlio redaktori-
rė ir leidėjai paaiškinti visuome-
nei. Net ir Lietuvos ūkininkų pro-
testus nesiteikia atsakyti.

Mokytojas Ignas Serapinas
stebėjosi, kad ir mūsuose, kaip ir
pas sovietus laužomi savo pa-
čių įstatai. Sakė, kad vadovėlis
"Nameliai mano brangūs" litu-

GRADINSKAS

SIANDIE PIRKSI —
SIANDIE GAUSI
VĖSINTUVĄ PAS MUS

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELBES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pina apdrauda
ZEMA KAINA
R. ERENAS
1047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
grausiosios gelės ir vanilų antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gelės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34. Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

anistinėms mokykloms netinka-
mas ir dar labiau stebėjosi, kad
"jų" oficiozas šį vadovėlį net
vedamuoju išgyrė.

Jonas Jasaitis pasakė, kad va-
dovėlis "Nameliai mano bran-
gūs" ir Kristijono Donelaičio li-
tuanistinė mokyklą nesileidžia-
mas. Tuo klausimu buvo norė-
ta pasitarti su L. Bendruomenės
Svietimo Tarybos pirmininku pa-
sikalbėti, bet ponas pirmininkas
pasakęs, kad šiais metais jis ne-
turi laiko tuo klausimu kal-
bėti. Jasaitis sakė jau jam pa-
sidarę visai neaišku ir nesupran-
tama, kaip galima nesiklaityti su
400 mokinių turinčia mokykla
ir jos vadovybe bei mokyto-
jais.

Mokytojas Jonas Kaunas ban-
dė ginti vadovėlį, bet publikos
replikos ir užsės neteikė kalbė-
ti.

Jonas Jasaitis dėl publikos el-
gesio griežtai užprotestavo, pa-
reikšdamas, kad L. Bendruome-
nė privalo tvarkytis demokratiš-
kai ir kiekvienas jos narys turi
turėti teisę ir kitaip galvojant
pasisakyti. Kvietė mokytoją
Kauną pasisakyti. Šis daugiau
nebekalbėjo.

Balzaras sakė, kad ir L. Bend-
ruomenę skverbiasi Maskvos
agentai ir ją ardo. Reikėtų juos
registruoti.

Teodoras Blinstrubas sakė,
kad jį pritrėkė Balio Raugo raš-
tas, kuriame teigiama, kad bend-
ruomenę ardo antidemokratinis
elementas ir piktos valios žmo-
nės. (Salėje didelis užsėjęs ir juo-
kas. Baly Raugas veikia front-
tininkų puseje).

Vienas vyras su pasipiktinimu
pranešė, kad Cicero neteisėtai
L. Bendruomenės valdyba išlei-
dusi biuletenį, kuriame smer-
kiamas Naujienos už įdėjimą L.
B. Garbės Teismo sprendimo iš-
traukos. Teodoras Blinstrubas
dar paaiškino, kad jie sako, kad
Naujienos Garbės Teismo spren-
dimą ištraukė ne uždaryta sve-
timženkliais — kabutėmis. (Sa-
lėje juokas).

Algirdas Puzauskas paaiškino,
kad neįdėjimas kur nors kabu-
tės ar kablelio nėra esminis rei-
kalas. "Svarbu pats fakto paskel-
bimas. Be to pastebėjo, kad L.
Bendruomenė nepartinė organi-
zacija. Nors šiai organizacijai
vienokią ar kitokią pasaulėžiūrą
primesti ardo pačią organizaci-
ją — Bendruomenę. Sakė, kad
mūsų spauda nėra komerciniais
pagrindais paremta. Dauguma
dirba tik beveik iš idealizmo. Ji
sunkiai ir materialiai vertiasi.
Ji laukia iš lietuvių visuomenės,
kaip materialinės taip ir mora-
linės paramos.

Jonas Jasaitis dar pranešė, kad
šeštadienį kai kurie bendruome-
nininkai išbėgė iš Chicago net
į priemiestį Oakbrook, ir ten
svarstysią L. Bendruomenės rei-
kalus. Išbėga, kad kiti negalė-
tų dalyvauti.

Sakė, kad jis buvęs nuolaidus
ir ieškojęs kaip nors Bendruo-
menėje rasti vienybę. Deja, jo
kantrybė išsekusi ir dabar vien-
intelė išeitis: jeigu jie meta
akmenį, tai griebti dar didesni
akmenį ir taip trenk, kad dau-
giau nebedirbtų pulti.

Ponia Brusokienė paskaičiusi
iš buv. Ciceros bendruomenės
valdybos Vytauto Zalatoriaus
protokolo ar rašto ištrauką ge-
rokai pakelti balsu ragino lietu-
vius šeštadienį prisegus lietuviš-
kas vėliavėles važiuoti į Oak-
brook ir ten griežtai užprotes-
tuoti, kad ten nebūtų L. Bend-
ruomenės vardu veikiama.

Jonas Vaičiūnas dar pastebėjo,
kad Draugas nededa L. Bendruo-
menės Garbės Teismo sprendimo.
Sako jie tokio sprendimo
nepripažįsta.

Teisininkas Algirdas Budrec-
kas ragino L. Bendruomenės na-
rius būti garbingais nariais ir
paklusti savųjų organizacijų
Garbės Teismų sprendimams. Be
to, dar kalbėjo Stasys Patlaba,
Stasys Grigaravičius ir dar keli.
Dalyvių buvo pilna salė.

Gaila, kad vienos partijos va-
deivos šunkeliais vedė gražiai

debybos bei komisijų pranešimai.
Noras sugrąžinti Vilią, Altą ir
kitus priversti veikti pagal jų
valią ir sutiko stiprią reakciją.
Stasys Juškenas
(Pabaiga)

KVIEČIAME I ŽYDINTI BOSTONĄ

Kviečiame visus atvykti į žy-
dintį Bostoną. Pas mus, pačia-
me Bostono centre, visai prie
Atlanto vartų, vyks Susivieniji-
mo Lietuvių Amerikoje 58-tas
Seimas.

Kuopų rinkti atstovai atva-
žiuos. Mes tai žinome, nes jie
mums jau pranešė. Bet mes no-
rime, kad ir šlaip lietuviai pasi-
naudotų progą ir pamatytų žy-
dintį Bostoną. Gėlės yra pasi-
ruošusios Jus pasveikinti, o mes
esame pasiruošę jus gražiai pri-
imti ir apgyvendinti puikiam
Statler Hilton viešbutyje.

Liepos 1 dienos 7 valandą va-
gare Lietuvių Piliiečių auditori-
joje priimsime atvykusius dele-
gatus. Priėmimas vyks 368 W.
Broadway salėje. Ten bus gra-
žus banketas ir garsios muzikos.
O liepos 2 dieną visus gražiai
priimsime Statler hotelyje, kur
ruošiamas iškilmingas banke-
tas. Mes ten pavaišinsime ne tik
atstovus, bet ir atvykusius sve-
čius. Priimsime jų gimines,
draugus bei šeimas.

Mums būtų geriau, kad pra-
neštumėte iš anksto, mums
reiks viešbutyje rezervuoti vie-
tas.

Jeigu kam laikas būtų trumpas
laidoju, tai tadą telefonuo-
kite 268-5503. O jeigu patele-
fonuosite 617 — 268-5503, tai
gausite visas informacijas, ko-
kias tikėtai norite patirti.

Iki pasimatymo seime, Jūsų
A. Andriulionis,
Delegatams ir svečiams sutikti
komiteto pirmininkas

Utenos klubas

Pusmetinis klubo susirinkimas
įvyko Hollywood svetainėje bir-
želio 18 d. Susirinkimą atidarė
pirmininkė K. Stukienė 7 valan-
dą vakaro. Iš valdybos nebuvo
vicepirmininkės M. Šimkų. Na-
rių atsilankė nedaug. Kaip pus-
metiniame susirinkime turėjo
daugiau dalyvauti.

Perskaityti ir priimti praeito
susirinkimo protokolą ir val-

Klubo jubiliejinis banketas
bus rugsėjo 14 dieną Hollywood
salėje. Apie banketo ruošimą ko-
misijos narė B. Žemgulis išdavė
raportą. Klubo nariams bus iš-
siuntinėti įžangos tiketai nemo-
kamai, o svečiams pašaliniais
įžangos bus 7 doleriai.

Metinis parengimas bus spalio
5 dieną. Parengimui jau dabar
pradedama rengtis. Įvyks taip
pat Hollywoodo svetainėje.

Nutarta turėti dviejų mėnesių
atostogas, taigi per liepos ir rug-
piučio mėnesius jokių susirin-
kimų nebus. Sekantis susirin-
kimas bus rugsėjo mėnesį.

Susirinkimą baigus bus pa-
sivaikšijamas ir nariai išsiskir-
sė gerame ūpe. V. J.

"Vandalai" bažnyčioje

Visų šventųjų Karalienės ka-
talikų bažnyčios, esančios 6280
N. Sauganash ave., vargonininkas
rado bažnyčios kieme numes-
tą vargonų vamzdį ir pašaukus
policiją buvo rasti "suvandaliz-
uoti vargonai, kurių nemažiau
kaip pusė (50) vamzdžių sužalo-
ta. Apskaičiuota, kad nuostolių
padaryta už nemažiau kaip
\$18,000. Policija įtaria tos apy-
linkės paauklus.

Ford perspėja daktarus

Kalbėdamas Chicagoje vyk-
tančiai AMA (Amerikos dak-
tarų sąjungos) konvencijai JAV
viceprezidentas Ford perspėjo
daktarų profesiją, patardamas
būti nuolaidesniais ir priimti
kompromisą, nes priešingu at-
veju Amerika gali susilaukti
"socializuotos" medicinos. Tą
kompromisą esą reikia pasiekti
dar šio Kongreso metu, nes per
ateinančius lapkričio mėnesio
rinkimus demokratai gali laimėti
tokia daugumą, kuri bus pa-
jėgi atvesti dabar administra-
cijos siūlomą programą, kuri nu-
matys sveikatos apdraudą per pri-
vatus, valdžios paremiamas,
kompanijas. Programoje numat-
yti pagerinimai teikiant medi-
cinos pagalbą mažų pajamų as-
menims ir pagerintas Medicare
planas vyresnio amžiaus asme-
nims (pensioninkams).

Menas atsiranda atsitikti-
nai ir betarpiu. Jis neišvengia-
mas vienokia ar kitokia forma.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

Vaidas iš vieno Balfo praeities pikniko. Balfo darbuotojai pardavinėja Laimės šulinio bilietus. Balfo gegužinė įvyks šį sekmadienį 12 val. Bučo darže, Willow Springs.

VALO CALUMET MIESTĄ

Kaip jau buvo rašyta, U. S. prokuroras James R. Thompson ir jo pirmasis padėjėjas Antanas (Anton) R. Valukas yra pradėję didelį darbą Chicago miesto ir priemiesčių administracijų apvalymo iš korupcijos ir panašių nedorybių.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekančių pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras istitu-cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja, tylija lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retori- kos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujie- nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie- tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, viename mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, viename mėn. — 2.50. Užsienio- se — \$25.00 metams. Suspažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinių vajeus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeus proga-prašau siųsti Naujienas vieną savaitę 'susipaži- nimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. * Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. * Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. * Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresuotai, jei prisių- site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Bendrovė nuolat augo ir didėjo ir šiandien yra viena iš stambiausių skolinimo ir taupymo institucijų, turinti tūkstančių tau- pytojų pasitikėjimą.

Banketo ceremonijų vedėja buvo sekretoriaus asistentė Lucy Norus, kuri jau 34 metus tar- nauja toje bendrovėje.

Algos valdininkams

Illinois seimas — atstovų bu- tas 99 balsais prieš 38 priėmė bilių, kuriuo žymiai padidina- mos valstijos valdininkams al- gos. Bilius persijustas senatui. Senatas (senato ekzekutyvi- nė komisija) iš savo pusės šio- mis dienomis priėmė panašų bi- lių, kuriuo labai pakeliamos al- gos teisėjams ir patiems legis- latoriams. Senato bilius persijus- tas plenumiui.

Atstovų buto priimtuojų bi- liu keturiems aukšto ranko val- dininkams algos pakeliamos iki \$2,000 metams, t. y. \$2,000 dau- giau už paties gubernatoriaus algą. Panašiai padidinamos al- gos dar 50 departamentų direk- toriams ir įvairių valstijos is- taigų bei komisijų viršininkams. Illinois Chamber of Commerce pasiūlė gubernatoriui Walker al- gą pakelti iki \$62,500 metams.

ZUVŲ LIGONINĖ

Japonijoje atidaryta pirmoji pasaulio žuvų, vežių ir žindu- lių ligoninė.

Devyni specialistai gydo apie 250-300 rūšių "ligonių". Ligo- ninėje yra chirurginis ir akių skyrius.

TRUMPAI

— Bostono Lituanistinę mo- kyklą baigė 10 abiturientų: Si- gita Bacevičiūtė, Jonas Bačiū- lis, Asta Baškauskaitė, Vytenis Binkevičius, J. Dambrauskaitė, Vytenis Senuta, Lina Šimkutė, Linas Vasys, Rimvydas Veitas ir Rimantas Veitas. Mokyklos vedėjas yra poetas Antanas Gus- taitis. Kartu su iškilmingomis išleistuvėmis ir mokslo metų užbaiga, mokykla atšventė 25 m. sukaktį.

— J. Maknes, Seattle, Wash., atsiuntė tokį laišką: "Labai ap- gailestaudamas jums pranešu, kad mano regėjimas labai su- silpnėjo ir jau negaliu skaityti jūsų taip gerą laikraštį. Man 'la- bai gaila su juo skirtis. Linkiu, kad mano vietoj jums atsirastų naujas skaitytojas, nes aš pat- čia nesuradau kam perleisti sa- vo prenumeratą. Linkiu jums viso geriausio". Naujienų vado- vybė nuoširdžiai dėkoja už rū- pestį, lietuvių bei lietuvišką spaudą, linkėdama geros svei- katos ir ilgo amžiaus.

— Penčylų giminė, analizuo- dama dabartinę gyvenimo link- mes ir vertindama Naujienas bei jų teigiamą įtaką lietuviško- je visuomenėje, jubiliejinių me- tų vajeus proga nutarė jas ir jų darbus remti. Jadvyga Penčyl- lenė iš Downers Grove, Ill., ir aukštuosius mokslus baigęs Ri- manas Penčyla iš Marquette Parko apylinkės tapo Naujienų prenu- meratoriais. Malonu bus apie juos ateityje daugiau išgirsti. Naujienų vadovybė gėrisi Pen- čylų giminės vienybe, kuri gali būti geru pavyzdžiu visų lietu- vių vienybei, ir dėkoja jiems už dėmesį.

— Cicero Jūrų žalių kuopa, remdama lietuvišką spaudą ir radijo programas, paskyrė Nau- jienoms 15 dol. ir juos atsiuntė per koresp. Stepą Paulauską. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja kuopos vadovybei ir vi- siems to dalinio nariams.

— Sol. Vitas Gruzdis iš New Yorko dainuos rugpjūčio mėn. Graco miesto teatre, Austrijoje. Leharo operetės "Juokų šalyje" pastatymuose. V. Gruzdis dai- nininko karjerą pradėjo Daina- vos ansamblyje. Tas aukštus kultūros muzikos ir dainos vie- netas išaugino ir daugiau žymių solistų ir solisčių.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MAN

Minimum 3 years experience.

To Repair and Maintain equip- ment heavy on electric.

Applications accepted Monday thru Friday

10:00 A. M. to 2:00 P. M.

DRESSER'S

6630 So. ASHLAND

MECHANIC
Fleet and light service.
Union Shop.
See or call
JIM STRIEGEL
JOCKE BUICK CO.
860 N. CLARK ST.
943-2200

EXPERIENCED VOLVO MECHANIC
Good pay. Full Company Benefits.
Pension Plan.
Contact St.
WIGGLESWORTH VOLVO
1723 WAUKEGAN RD.
GLENVIEW, ILL.
729-1800

REIKALINGAS
TROKŲ MECHANIKO PADEJEJAS
4318 So. WESTERN AVE.
Tel. LA 3-1790

WANTED TO RENT

leško butų

VYRUI REIKALINGAS 2 ar 3 kam- barių butas. Pageidaujama Brighton Parke. Skambinti ryte, nuo 7 iki 8 val. Tel. 778-2453.

— Vytauto Meškausko ir jo paimto globoti terrier veislės šuniuko nuotrauka buvo pa- rinkta pavaizduoti Anti-Cruelty d- jos veiklai Chicago Tribune dienraštyje. Gi Animal Welfare lyga praneša, kad liepos 4 d. proga miestuose yra laidomos įvairios raketos, kurių sproginio garsai ir švištos išgaudina na- minius gyvulius. Bėgiodami jie dažniausiai paklysta arba yra sužeidžiami pravažiuojan- čių mašinų. Tokiomis dienomis patariama naminius gyvu- lius laikyti namuose.

— Adv. Vyto C. Geštautas iš Bridgeporto apylinkės, gimęs ir augęs Amerikoje, savo vaikus yra išmokęs lietuviškai ir lei- džia juos į Sv. Jurgio parapije lituanistikos mokyklą. Tos mo- kyklos taryba šį sekmadienį pa- rapijos aikštėje ruošia pikniką ir kviečia visus tautiečius atsi- lankymu paremti mokyklą.

— Kas žlugdė ir žlugdo lietu- vių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizlaičio 127 pusla- pių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuo- damas V. Žemaičio vandenvar- džius ir piliakalnius, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savijudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaivinti iš užgožusios svetimųjų dva- sinės vergijos ir medžiaginio iš- naudojimo.

— Mačiukai su Vilkeliais va- žiuoja į Bostone vykstantį SLA seimą traukiniu, o kiti eikagie- čiai skrenda lėktuvais.

♦ Sekmadienį, birželio 30 d., Balfas ruošia didelį pikniką Bučo sode. Piknike veiks labai vertingas Laimės šulinys, ku- riam vertingas dovanas davė Universal Savings, Union Sa- vings, Chicago Savings, Crane Savings, St. Anthony Savings ir Midland Savings lietuviškos tau- pyimo bendrovės. Kviečiame vi- sus Chicago ir jos apylinkių lietuvius šiame piknike daly- vauti.
Balfas
(Pr.)

♦ Balfos piknike, kuris įvyks birželio mėn. 30 d. (sekmadie- nį) 12 val. Bučo sodyboje, Wil- low Springs, Ill. Prie Laimės šulinio kasininkės pareigas at- liks dr. B. Motušienė. Pikniko rengėjai atvykusius svečius ma- loniai priims ir mandagiai ap- tarnaus.
(Pr.)

♦ Chicago Medžiotojų - Meš- keriojų klubas kviečia visus ir gegužinę - linksma vakarį še- tadienį, birželio 29 d. 7 val. vak. Vyčių sodyboje ir saleje, 2455 W. 47 St. Bus daug pajvairinimų. Gros Ramonio orkestras. Infor- macijai tel. 776-8688. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavinimi

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave.

778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb, bun- galov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny- nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Pa- rke. Puki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40 sklypų. Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL- POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

— Irena K. Sankutė praneša, kad Lietuvos Vyčių tradicinis piknikas bus liepos 4 d. vidudie- nį Vyčių salėse ir sodyboje, prie 47-tos ir Campbell Ave. Kaip ir visuomet, bus ragaujami lietu- viški valgiai ir gėrimai, renka- ma kugelio karalienė, o gal ir karalius, premijuojamos ge- riausios šokėjų poros, bus ir kiti pajvairinimai, prisimenant senuosius gerus laikus.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

Nuotraukos vestuvėms, portretai vaikams, pirmajam komuniui, pagy- vėjusiems ir šeimoms.
Darbas atliekamas labai sąžiningai, pagal naują 1974 m. spalvotos foto- grafijos metodą.

Kreipkitės šiuo adresu:
ALOYZAS ČEPULIS
44 Marwood Dr. New Britain, Conn. 06053. Tel. 223-5935
Skambinant už Conn. ribų, Tel. (203) 223-5935

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State, fire, life and casualty company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois

Telef. 598-9776

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

TIK ARTI SAVŲJŲ

LIUKSUS REZIDENCIJA dideli seimai, 3 miegamieji. Parketo salo- nas, valgomasis ir darbo kabinetas. Bal- konas, 3 vonios. Centr. air-cond. Iren- gas pobūviams beismantas. 2 au- to mūro garažas. Virš 60 pėdų lotas. Prie parko. \$38,000.
16 METU 3 BUTŲ gelsvas mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri ra- dian- tų šaldymai. Graži nuosavybė Mar- quette Parke. \$49,000.

SAULETAS 6 KAMBARIŲ MORAS. Iren- gas beismantas. Centr. air-cond. Garažas. Prie parko. \$25,500.
\$8,000 PAJAMŲ METAMS duoda geras mūro namas prie mūsų ofiso. Iš našlės paimsite už \$40,800.

BEVEIK NAUJAS 5 1/2 kam- barių mūras arti Western ir Mar- quette Road. \$17,900.

1 1/2 METU 3 BUTŲ mūras ir 2 auto mū- ro garažas. Iren- gas sausas beisman- tas. Arti Maria HS. \$29,000.

DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai beismante. Pla- tus lotas. Garažas. Arti ofiso. \$22,000.

2 BUTŲ MORAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra. arti Para- mos. \$28,800.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRUS PRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNO- JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR- DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI

AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 563-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Iren- giu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo ap- šildymo pečius, air-conditioning, van- dens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

STATOME NAUJUS NAMUS IR AT- LIEKAME ĮVAIRIUS PATAISYMUS.

PETRAUSKAS & CO.

Statybos kontraktoriai.

Tel. 476-4192.

D E M E S I O

52—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tikslai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURATIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-4775

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

T E R R A

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda- zomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, pritarus darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Alcetas Garbauskas, sav.